

Buren maken we samen

Verkiezingsprogramma PvdA Buren 2018 – 2022

Inleiding

‘Buren maken we samen’, dat is het motto van de PvdA Buren voor de komende jaren. U bent, als inwoner van deze mooie gemeente, op uw eigen manier actief in uw huis, buurt, wijk, kern of stad, vereniging, onderneming of op uw werk. De PvdA Buren wil verbinden en initiatieven die de leefbaarheid van ons allemaal ten goede komen ondersteunen. De meeste ideeën en wensen komen namelijk niet vanuit de politiek of van de gemeente, maar van inwoners zelf. De komende jaren verandert de rol van de gemeente van ‘regelen voor inwoners’ naar ‘samenwerken met inwoners’. Een grote uitdaging die de PvdA Buren graag samen met u invult.

Elke politieke partij hanteert uitgangspunten, beginselen, waarden, principes en idealen. Deze geven richting aan de dagelijkse politieke keuzes die moeten worden gemaakt. Ze laten zien waar we voor staan.

Voor de PvdA zijn dit:

- Gelijke kansen voor iedereen
- De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten
- Iedereen telt mee
- Recht op een fatsoenlijk bestaan
- Inkomenszekerheid
- Duurzaamheid en milieu

Het is onmogelijk om in een verkiezingsprogramma de volle breedte van gemeentelijke verantwoordelijkheden volledig te omschrijven in doelstellingen en ambities. Daarom kiest de PvdA Buren er heel bewust voor om in het programma 2018 – 2022 de relatie tussen inwoners en de gemeente centraal te zetten. Hiervoor doen wij in dit programma concrete voorstellen

De PvdA Buren vindt dat de invloed van inwoners niet mag ophouden nadat de stemmen zijn geteld. Door in te zetten op het meer afstemmen tussen (groepen) inwoners en de gemeente kiest de PvdA Buren voor een andere bestuursstijl. Deze stijl past heel goed bij de nieuwe Omgevingswet die vanaf 2021 van kracht wordt.

Als we na de verkiezingen mogen deelnemen aan coalitiebesprekingen dan vormen de voorstellen van dit verkiezingsprogramma de inzet van de PvdA Buren.

De PvdA Buren heeft vanaf 2016 bestuurlijke verantwoordelijkheid genomen toen het vorige college was gevallen. De start voor het nieuwe college was niet gemakkelijk: er was veel te doen en het werk is nog lang niet klaar. Nu tal van langlopende dossiers zijn afgerond ontstaat meer overzicht en duidelijkheid. In de nieuwe bestuursperiode kan dan ook vanuit een goede basis worden gestart. Na magere jaren blijft het belangrijk om goed op de portemonnee van de gemeente te passen. Inmiddels is er gelukkig ook weer ruimte voor nieuwe ideeën en nieuw beleid.

De PvdA Buren bedankt de mensen waarmee we hebben samengewerkt, die ons hebben gesteund maar ook tegenspraak hebben gegeven de afgelopen jaren. We gaan met nieuwe energie de volgende periode in. Daarbij vragen we opnieuw om uw stem en uw inzet. En uiteraard stemmen wij in de periode 2018-2022 veelvuldig met u af. Immers, Buren maken we samen.

Samenleven

Mensen die zich verbonden voelen, zijn gelukkiger en helpen elkaar in tijden van kleine en grote nood. Inwoners zijn medeverantwoordelijk voor leefbare kernen en willen daar best een steentje aan bijdragen. De gemeente moet dit stimuleren en ondersteunen met kennis, geld en inzet: dienstbaar aan initiatieven van inwoners en ondernemers.

Voor mensen die minder vanzelfsprekend mee kunnen draaien in de maatschappij ziet de PvdA Buren voor de gemeente een aanvullende rol. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om mensen met een beperking, ouderdom, taalachterstand, andere afkomst of die leven in armoede. Hier biedt de gemeente ondersteuning en toegankelijke voorzieningen, zodat zo volwaardig mogelijk kan worden deelgenomen aan de samenleving.

In een uitgestrekte plattelandsgemeente als Buren is het onoverkomelijk dat toekomstbestendige voorzieningen vragen om concentratie en samenwerking. Tegelijk zijn kernen met goede voorzieningen ook aantrekkelijker voor nieuwe inwoners en nieuwe generaties. Het gemeentelijke budget is echter niet onbeperkt. Dit zorgt voor dagelijkse dilemma's. De PvdA Buren kiest er daarom voor om initiatieven van inwoners (via maatschappelijke organisaties, zelforganisatie of in wijkverband) nadrukkelijker te faciliteren.

De PvdA Buren wil dat elke kern een aandachtfunctionaris krijgt die gesteund wordt door één vaste vertegenwoordiger vanuit het College van Burgemeester en Wethouders. Zo worden aandacht en toegankelijkheid verbeterd. De aandachtfunctionaris is proactief en aanspreekpunt voor de inwoners van de betreffende kern (inclusief winkeliers en andere ondernemers).

Initiatieven van inwoners zoeken we op en bieden we ondersteuning aan (overheidsparticipatie).

Voor vrijwilligersorganisaties, verenigingen, inwonersinitiatieven en straatfeesten wordt het eenvoudiger ondersteuning en subsidie aan te vragen voor activiteiten.

Een kritische blik op publieke ruimten blijft nodig. Waar noodzakelijk maken we maatschappelijk vastgoed (dorpshuizen, sportvoorzieningen, scholen) toekomstbestendig door het samenbrengen van partijen en leggen van verbindingen.

De PvdA Buren vindt het belangrijk dat ieder kind zo dichtbij als mogelijk goed basisonderwijs kan volgen. De gemeente heeft hier echter nauwelijks zeggenschap over. Wij enthousiasmeren initiatieven waarin scholen zich kunnen ontwikkelen tot aantrekkelijke centra met een aantal publieke functies, breder dan onderwijs alleen. Met het verdwijnen en samenvoegen van scholen neemt de reisafstand toe. De gemeente moet zorgen voor veilige routes naar school.

De Nationale Politie sluit het politiebureau in Maurik. Omdat wij het belangrijk vinden dat wijkagenten goed hun werk kunnen doen, toegankelijk en zichtbaar zijn voor inwoners bieden wij hen de mogelijkheid om in onze gebouwen te kunnen flexwerken.

In samenwerking met politie, welzijn, ggz- en verslavingszorg zoeken we zoveel mogelijk verbinding in het belang van gezinnen met veel problemen.

Veiligheidsinitiatieven zoals signaleringsgroepen en WhatsAppgroepen vormen de ogen en oren van de politie en kunnen rekenen op adequaat overleg met en steun van de gemeente en politie. In de gemeente Buren is niet iedere plek even goed bereikbaar voor de brandweer of zijn er lange aanrijtijden. Om de veiligheid te verbeteren wordt de Veiligheidsregio daarom aangespoord extra te investeren in preventie en voorlichting in slecht bereikbare gebieden.

Zorg voor elkaar

De meeste problemen lossen mensen zelf op. Met burens, vrienden en mantelzorgers. Soms is de zorgvraag echter te ernstig, ingewikkeld of langdurig. Dan biedt de gemeente professionele ondersteuning en praktische hulp.

Met hulpverlening van Stib (Sterk in de buurt) bijvoorbeeld; dichtbij in de kernen en toegankelijk zonder wachtlijsten. Omdat niet iedere kern hetzelfde is willen we nog beter kijken naar de specifieke problemen per kern en ontwikkelen we de kennis verder die daar nodig is. Daar zijn de afgelopen jaren al belangrijke vorderingen in gemaakt en daar gaan we mee door.

Er is nog veel leed te besparen door eerder problemen te signaleren of beter nog, te voorkomen. Hiervoor willen we meer aandacht geven aan preventie op gebied van verslaving, relatieproblematiek, huiselijk geweld en gezonde voeding / voldoende beweging voor kinderen. Hiervoor wil de PvdA Buren dat extra middelen worden ingezet. Daarnaast zoekt de gemeente actief contact met maatschappelijke organisaties (verenigingen, zorgaanbieders, onderwijs) en inwonersinitiatieven. Samenwerking tussen partijen wordt gestimuleerd om zo vroeg mogelijk te signaleren of inwoners ondersteuning nodig hebben.

Mantelzorg is een groot goed. Het is vaak prettig om te ontvangen en dankbaar om te geven. Toch kent ook mantelzorg een grens op inhoud (welke zorg) en intensiteit (hoe vaak en hoe veel). Niemand heeft er iets aan als vrijwilligers afhaken of mantelzorgers zelf ondersteuning nodig hebben. Het beleid voor vrijwilligers en mantelzorgers wordt daarom nog eens goed bekeken op het voorkomen van overbelasting bij mantelzorgers.

Een eigen bijdrage voor zorg mag nooit worden gezien als boete op ziek zijn en mag er niet voor zorgen dat mensen zorg gaan mijden. Mensen die een beroep doen op zorg of ondersteuning worden vaak al

geconfronteerd met grote zorgen, minder inkomsten en meer uitgaven.

De PvdA Buren wil daarom de mogelijkheden onderzoeken om mensen met lage inkomsten en hoge zorgkosten financieel tegemoet te komen.

Laaggeletterdheid is een probleem in onze regio. Goed kunnen schrijven en lezen is belangrijk om deel te kunnen nemen aan de samenleving, kans te maken op een baan, hulp te kunnen vragen, te kunnen communiceren. De PvdA Buren wil blijvend investeren in het 'actieplan laaggeletterdheid' en wil de voorzieningen in servicepunten van de bibliotheek uitbreiden.

Werk is dé ultieme vorm van meedoen en draagt bij aan het gevoel van eigenwaarde. De PvdA Buren wil daarom voor inwoners met een afstand tot werk beschutte werkplekken creëren in de gemeentelijke organisatie. Van ondernemers en instellingen waar we zaken mee doen, verlangen we dezelfde inspanning en dwingen dit af bij aanbestedingen en subsidiebeschikkingen.

In het digitale tijdperk is buitenspelen voor kinderen minder vanzelfsprekend. De PvdA Buren wil daarom buitenspelen en speeltuinen in ere herstellen. De komende jaren investeren we in speeltuinen, speeltuinverenigingen, veilig kunnen spelen op straat en in de wijk.

Binnen de gemeentegrenzen van Buren zijn veel fruittelers gevestigd. Om gezondheid en bewustzijn van (jonge) inwoners te verbeteren wil de PvdA in samenwerking met de branche bekijken of er voorlichtingsprogramma's zijn te ontwikkelen. Zo werken we bovendien actief aan het cultuurhistorisch besef van nieuwe generaties.

Prettig en duurzaam wonen

We willen graag allemaal prettig wonen. Het helpt hierbij als inwoners zeggenschap hebben over hun eigen woonomgeving en woning: 'baas over eigen huis'. Daarom willen we een regelarme gemeente zijn voor eigen woningen en bevorderen we medezeggenschap van huurders bij de woningcorporaties.

De PvdA Buren gelooft in gemengde kernen en wijken met ruimte voor jongeren, ouderen, gezinnen met en zonder kinderen waar ook plaats is voor vluchtelingen met een verblijfsstatus. Om het voor jongeren aantrekkelijk te maken om in de gemeente Buren te (blijven) wonen vinden we het belangrijk dat er meer betaalbare koop- en huurwoningen komen. Ook voor mensen die gebruik moeten maken van beschermd of aangepast wonen door een handicap of ziekte willen we dichtbij voldoende woonaanbod beschikbaar hebben. De regels veranderen per 2018 waardoor de gemeente hiervoor verantwoordelijk wordt en er meer mensen zo'n woning nodig hebben. De PvdA Buren wil hierover advies inwinnen bij de Participatieraad Wmo & Jeugdhulp en met omliggende gemeenten samenwerkingsafspraken maken.

Voor de inwoners van Buren is duurzaamheid belangrijk. De klimaatverandering en de toename aan regenwater (in een gebied tussen twee rivieren) baart ons zorgen. Deze klimaatverandering is een realiteit waar we iets tegen moeten doen. Het klimaatakkoord van Parijs onderstreept dat het belangrijk is anders om te gaan met de uitstoot van broeikasgassen zoals CO2 en energie. De PvdA Buren realiseert zich dat het te lang nauwelijks een onderwerp is geweest in de politiek van de gemeente Buren en dat nu het moment daar is om er verandering in aan te brengen. De eerste stap is om ambities op dit gebied te formuleren en maatregelen van inwoners en ondernemers te stimuleren. De PvdA Buren streeft ernaar om in samenwerking met inwoners en ondernemers een energieneutraal Buren in 2030 te realiseren.

Dat kan als inwoners, instellingen en ondernemers zelf energie opwekken met bijvoorbeeld aardwarmte, zonneboilers of zonnepanelen. Dan zijn we lokaal energieproducent. We willen het oprichten van energie-coöperaties door inwoners en ondernemers stimuleren. De PvdA Buren wil voor het verduurzamen en opwekken van energie lokale ondernemers uitdagen aantrekkelijke oplossingen te ontwikkelen waardoor investeringen ook nog eens ten goede komen aan onze lokale economie.

Om de doelstellingen van de energietransitie te behalen ontkomen we niet aan landschappelijke inpassing van bijvoorbeeld zonneparken en/of windmolens. Wij realiseren ons dat hiervoor niet populaire besluiten moeten worden genomen. Daarom hechten wij bij de realisatie hiervan extra belang aan goede inspraak en afstemming met inwoners. Volgens de overtuiging van de PvdA Buren helpt het wanneer inwoners van de gemeente Buren zelf financieel voordeel ervaren van verduurzaming. Bijvoorbeeld doordat de energie uit de buurt goedkoop kan worden afgenomen en leges voor bouwkundige aanpassingen voor energieopwekkende maatregelen worden verlaagd.

De gemeente Buren maakt onderdeel uit van de Betuwe als belangrijk natuurlijk gebied. Behoud en versterking van de bepalende landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden vinden we erg belangrijk. De PvdA Buren pleit bij de verdere ontwikkeling en het onderhoud van de prachtige natuur voor nauwe samenwerking met inwoners, boeren, ondernemers en andere overheden. De PvdA Buren vraagt aandacht voor ontwikkelingen bij fruittelers die om begrijpelijke redenen hun opslagcapaciteit grootschalig uitbreiden voor overslag en handelsdoeleinden. Dit staat soms op gespannen voet met beleidsuitgangspunten en belangen van derden. Een dialoog met ondernemers, eventueel in regionaal verband of met branchevertegenwoordigers, moet leiden tot een wederzijds acceptabele aanpak.

Krachtig bestuur en samen in de regio

De PvdA Buren legt voor de komende jaren de nadruk op het verder versterken van de eigen stad en dorpen: kernen waar mensen met elkaar en de gemeente werken aan een prettige samenleving.

Er gaan de komende jaren ongetwijfeld weer stemmen op om gemeenten samen te voegen. Voor de PvdA Buren geldt dat de bestuurlijke structuur vooral dienstbaar moet zijn aan de doelen die inwoners verwachten en die de gemeente tot haar taak rekent. Dat kan als zelfstandige gemeente, mits aan randvoorwaarden wordt voldaan. Vorm volgt hier echter inhoud: de bestuurlijke structuur die de beste bijdrage levert aan krachtige kernen krijgt onze steun. Voor of tegen fuseren met andere gemeenten moet niet worden tot een principekwestie.

Wanneer dat leidt tot een hogere kwaliteit, lagere kosten en betere dienstverlening is de PvdA Buren voor samenwerking binnen de regio. Hierbij blijft het een aandachtspunt zeggenschap te behouden in de regionale samenwerkingsverbanden, en invloed op de uitvoeringskwaliteit en haar bestuursvormen. Samenwerken mag niet leiden tot het opgeven van invloed en democratische controle.

De gemeente krijgt steeds meer en gewichtiger verantwoordelijkheden, zoals in het sociaal domein en de ruimtelijke ordening. De PvdA Buren vindt dit een gewenste ontwikkeling, maar deze moet wel kritisch worden gevolgd. Het gaat immers niet altijd 'als vanzelfsprekend' goed. We bewaken nadrukkelijk dat inwoners worden betrokken bij de beoordeling van wat beter kan.

De taak- en rolomvatting van de gemeente en de verwachtingen die burgers hebben is aan het veranderen. De samenleving is volop in beweging en het aantal burgerinitiatieven neemt toe. Daardoor verandert ook de rol van de gemeente en dus die van de ambtelijke organisatie.

Buren heeft de ambitie zich te ontwikkelen naar een eigentijdse dienstbare organisatie waar stroperigheid, regeldruk en regelzucht moeten worden vermeden. De PvdA Buren streeft naar een gemeente die meedenkt, meedoet en samenwerkt met inwoners om te komen tot een optimale woon-, werk- en leefomgeving.

Met de participatie van inwoners, maatschappelijke middenveld, verenigingen en onderwijsinstellingen vragen we ook van hen een nieuwe rol. Daarom willen we geïnteresseerden en (nieuwe) bestuurders faciliteren met bijvoorbeeld een kennisdag over wet- en regelgeving. Dit helpt bovendien bij het opbouwen van een (in)formeel netwerk.

Het lijkt alsof de (lokale) politiek steeds verder van inwoners afstaat. Door beter te luisteren naar wensen van inwoners en door initiatieven gemakkelijker te faciliteren denken wij een brug te slaan. In de afgelopen periode is gestart met voorbereidende vergaderingen van de gemeenteraad te organiseren in de kernen. Een komende periode wil de PvdA Buren daarmee verder gaan én inwoners van die kernen actiever uitnodigen en betrekken bij de agenda (of andersom, de onderwerpen op de agenda leidend laten zijn voor de locatie van de besprekingen). Met deze vormen van democratische vernieuwing worden op diverse plaatsen in het land al positieve ervaringen opgedaan.

Tot genoegen van de PvdA Buren kon het initiatief van de gemeente in 2017 tot het geven van de cursus Politiek Actief rekenen op bovengemiddelde belangstelling. Om inwoners te betrekken bij de democratie, begrip te vergroten en nieuwe aanwas voor de gemeenteraad te enthousiasmeren zijn wij er voorstander van hier de komende jaren mee door te gaan/een vervolg aan te geven bij komende verkiezingen.